

Versnellingsplan: Werkgroep EdTech voor onderwijsinnovatie

Plan van aanpak 2022

Versie 1.1 (na stuurgroep) | 28 jan 2022

Projectleider: Jelle Kok

Inleiding

Ontwikkelingen in Education Technology (hierna: EdTech) zijn de afgelopen decennia belangrijke versnellers van innovatie geweest in het onderwijs. Hogescholen en universiteiten zijn actief bezig met het vormgeven van hun digital transformatie, al gebeurt dit bij iedere instelling op een eigen manier en op een eigen tempo. Binnen het Versnellingsplan is er in de zone *Versnelling van onderwijsinnovatie met EdTech* gewerkt aan verschillende uitdagingen op dit gebied. Onderwijsinstellingen zijn namelijk ingewikkelde inkooporganisaties, bekend om hun hoge toetredingsdrempels vanwege complexe wet -en regelgeving, interne bureaucratie, gebrek aan standaardisatie en risicoaversie door de interne organisatie. Dit veroorzaakt hoge instapkosten voor nieuwe EdTech-leveranciers die deze markt willen betreden, hoge ontwikkelingskosten voor gevestigde EdTech-bedrijven en hoge kosten en faalpercentages voor instellingen die experimenteren met nieuwe EdTech-producten en -diensten.

Belangrijkste obstakels voor opschaling EdTech innovaties binnen instellingen¹

- Ontbreken van een duidelijke, door de gehele instelling gedragen, visie en strategie met betrekking tot educatieve innovatie met EdTech. Gevolg is reactief en ad hoc handelen van instellingen in plaats van proactief en strategisch.
- Innovatie vindt binnen de instelling plaats, niet instellingsoverstijgend.
- Ontbreken van duidelijke processen en beschikbare budgetten, resources en faciliteiten voor experimenten, pilots en opschalingsinitiatieven met EdTech. Medewerkers van instellingen weten bij de eigen instelling bijvoorbeeld vaak niet bij wie zij terecht kunnen met innovatieve ideeën. De juiste actoren binnen de instelling worden niet, of in een te laat stadium betrokken bij innovatie met EdTech.
- Innovatie met EdTech wordt niet integraal aangepakt. Er is een gebrek aan een innovatieve houding of cultuur binnen een instelling.
- Complexiteit van aanbestedingsprocedures en juridische kaders en aspecten zoals de AVG en intellectueel eigendom.
- Hoge kosten en faalratio voor onderwijsinstellingen die experimenteren met EdTech partijen.

Door deze obstakels inzichtelijk te maken kunnen we ze proactief gaan proberen te verlagen. Daarmee helpen we instellingen gemakkelijker aan de inzet van nieuwe technologie en concrete tools. Hierdoor kunnen docenten makkelijker en sneller hun onderwijs innoveren met hulpmiddelen die passen bij het steeds veranderende onderwijs.

Terugblik 2021

Met de werkgroep *EdTech voor onderwijsinnovatie* bouwen we sinds de zomer van 2021 voort op wat er in de voormalige Zone is opgehaald aan informatie en is neergezet aan basis. Dit doen we met een klein team en met een nieuwe scope, om zo met een gerichte aanpak te komen tot concrete resultaten waar de deelnemende instellingen actief mee aan de slag kunnen. Na de opstartfase in de zomer heeft het team gewerkt aan drie pijlers:

1. Het opbouwen van een actieve EdTech community. Na een tweetal kick-off bijeenkomsten in oktober met zowel vertegenwoordigers vanuit de instellingen als EdTech leveranciers is er een start gemaakt met een kernteam van vier vertegenwoordigers die samen de community activiteiten gaan vormgeven. In december 2021 is er een volgende inhoudelijke bijeenkomst gepland. Daarnaast is er een online omgeving opgezet waar de community gestructureerd artikelen, ideeën en ervaringen uitwisselt, alsmede een plek waar onderling documenten uitgewisseld worden.
2. Verkenning op het gebied van het innovatieproces dat instellingen gebruiken voor het inzetten van nieuwe EdTech toepassingen. Vanuit verkennende gesprekken met

¹ Voortkomend uit *EdTech Bevindingenrapport* uit september 2020 vanuit de voormalige zone.

verschillende instellingen is er een projectplan gemaakt om in verschillende stappen hier verder aan te werken. In november is hiervoor een projectonderzoeker aangetrokken die in december voortvarend van start is gegaan.

3. Het versterken van het innovatieve vermogen vanuit de instellingen. Om dit te versterken is er een verkennend onderzoek uitgevoerd om in kaart te brengen op welke wijze de samenwerking tussen instellingen en innovatieve bedrijven een impuls kan krijgen. Op basis hiervan is er een projectvoorstel ingediend om in 2022 een eerste versie van Startup in Residence mogelijk te maken. Dit voorstel is in december goedgekeurd door de stuurgroep.

De resultaten van de activiteiten binnen deze drie pijlers vormen de basis voor dit plan van aanpak voor 2022. In dit plan zal verder worden ingegaan op de doelen, activiteiten en borging van de bereikte resultaten voor na de looptijd van het Versnellingsplan.

Ambities en doelen 2022

Met de werkgroep willen we zorgen dat de geleerde lessen vanuit de afgelopen jaren worden omgezet in een permanente digitale transformatie aanpak binnen de deelnemende instellingen aan het Versnellingsplan. Door meer ruimte te maken voor onderwijsinnovatie met EdTech willen we bijdrage aan een sterkere innovatiecultuur waarin instellingen beter toegerust zijn om de voordelen van technologie te benutten en waarin Nederlandse (en Europese) EdTech bedrijven kunnen blijven innoveren ten behoeve van het hoger onderwijs. Binnen de werkgroep zorgen we proactief dat een deel van de eerder benoemde obstakels structureel wordt weggenomen door praktische projecten op te zetten.

Als werkgroep EdTech voor onderwijsinnovatie leveren wij een belangrijke bijdrage aan de volgende leidende principes vanuit de transitie agenda:

- Een gemeenschappelijk infrastructuur
- Instellingen zijn gericht op en verbonden met de maatschappij

Concreet hebben we eind 2022 de volgende doelen bereikt:

- Het neerzetten van een sterke **EdTech community** van (>100) professionals (met verschillende rollen) vanuit de instellingen en leveranciers van EdTech die gezamenlijk een impuls kunnen geven aan onderwijsinnovatie met EdTech.
- In kaart brengen van het bestaande **innovatieproces** dat instellingen hanteren voor innovatie met EdTech en concrete producten ontwikkelen om dit proces op instellingen verder te versterken.
- Een **pilot van Startup in Residence** lanceren waarmee we het innovatief vermogen binnen de instellingen verhogen en we inzetten op het gericht clusteren van vraagarticulatie vanuit instellingen. Daarmee dagen we EdTech-partijen uit om met nieuwe, slimme oplossingen te komen die het onderwijs verder gaan helpen.
- Inzetten op het verbeteren een flexibele omgang met **procurement & compliance** om als instellingen zo innovatiegericht samen te werken met leveranciers.
- Versterken van de **strategische positionering en het innovatieve vermogen** van hogescholen en universiteiten om tot betere samenwerking te komen met EdTech aanbieders.

Werkpakketten

Om invulling te geven aan de gestelde ambities en doelen gaan we met de werkgroep aan de slag met de volgende gekoppelde werkpakketten:

1. EdTech community

In onze EdTech community gaan we uitwisseling en kennisdeling organiseren en good practices inzichtelijk maken. Hiermee gaat de samenwerking tussen instellingen onderling, en tussen instellingen en EdTech-bedrijven, effectiever worden. De community vormt een sterke link met de werkgroep en het neerzetten en goed laten draaien hiervan is daarmee een werkpakket op zich.

Vanuit de EdTech community wordt komend jaar een breed scala aan activiteiten georganiseerd, waaronder het faciliteren van uitwisseling tussen de leden onderling, het publiceren van relevante artikelen, kennisdeling en inzichtelijk maken van good practices van pilots, poc's en implementaties bij instellingen, om daarmee samenwerking te bevorderen en innovaties te versnellen.

Voor 2022 hebben we een kernteam geformeerd die de lead nemen in het vormgeven van de community. Dit kernteam komt eens per twee weken bij elkaar. Het kernteam wordt hierbij ondersteund door Nienke Stumpel die als Community manager optreedt vanuit werkgroep. Het kernteam bestaat uit:

- Ton Gloudemans (InHolland)
- Mabelle Hernandez / Daan Fraanje (Universiteit Utrecht)
- Roel Steendijk (Avans)
- Frans Mouws (Fontys)

Praktische ziet de community of practice er als volgt uit:

- Er is een maandelijkse bijeenkomst, afgewisseld tussen praktische uitwisseling tussen instellingen, en onderwerp-gestuurde workshops geleid door experts.
- Er is een onlinepagina op LinkedIn waar twee keer per week content wordt gedeeld.
- Uiteindelijk werkt het kernteam toe naar een SIG binnen het bestaande SURF framework. Deze SIG gaat gelanceerd worden op een sessie tijdens de SURF Onderwijsdagen in okt/nov 2022. Tijdens deze sessie worden ook de nieuwste inzichten in EdTech gepresenteerd vanuit zowel instellingen als leveranciers.

Naast de zelfstandige rol heeft de community ook een rol richting de inhoudelijke projecten die binnen de werkgroep worden uitgevoerd. Hierbij vragen we gericht uit welke behoeftes er zijn vanuit de instellingen. Deze opgehaalde input kan vervolgens leiden tot nieuwe projecten binnen de werkgroep, maar ook voor geplande en lopende projecten kan de community als belangrijk instrument dienen. Tot slot is de community ook een disseminatie platform waarmee de resultaten van de werkgroep zoveel mogelijk instellingen gaan bereiken.

2. Innovatieproces

In dit werkpakket gaan we inzichtelijk maken welk innovatie- en experimenteerproces instellingen doorlopen om aan de slag te gaan met nieuwe tools en partijen. Hierbij onderzoeken we allereerst welke instellingen hier sterke voorbeelden van hebben en deze via verschillende kanalen en uitingen zichtbaar maken voor anderen om van te leren en op voort te bouwen. We gaan hierbij zorgen voor inzicht in wat passende processen en voorwaarden zijn voor het beter samenwerken van hogescholen en universiteiten met bestaande EdTech leveranciers en nieuwe startups. We maken inzichtelijk waar op welke instellingen dit al goed gebeurt en wat daarin de kritische succesfactoren zijn, zodat de hele sector hiervan kan leren. Het gaat hierbij niet alleen om de te hanteren inkoopvoorwaarden, maar vooral om de integrale aanpak inzichtelijk te maken ten aanzien van het hele innovatieproces, incl. projectmanagement en de benodigde technisch, functionele en juridische aspecten. Alhoewel elke instelling unieke kenmerken heeft, is de

globale aanpak en de te hanteren voorwaarden veelal hetzelfde. Dit heeft niet als doel dat instellingen deze aanpak integraal overnemen als de enige manier om dit te organiseren, maar meer om voor inspiratie en nieuwe inzichten te zorgen. Concreet gaan we in 2022 in vier stappen toewerken naar een uitgewerkt innovatieproces via de volgende projecten:

- Een casestudy overzicht waarin we de bestaande processen presenteren van een aantal deelnemende instellingen aan de community. We brengen in kaart hoe het innovatieproces met EdTech er voor deze instellingen uit ziet. Welke stappen komen hierin terug en wat maakt dat dit succesvol is? Deze beschrijvingen delen we via een eerste praktijkpublicatie.
- Op basis van deze resultaten maken we dan een volwassenheidsmodel waarmee inzichtelijk wordt hoe je dit innovatieproces in een ideale situatie kunt opbouwen en welke onderdelen hierin aan bod moeten komen.
- Tot slot willen we tot een aantal bouwblokken komen vol met tips, trucs en aanbevelingen waar instellingen concreet mee aan de slag kunnen als zij hun innovatieproces gericht willen verbeteren.
- Als aanvullende publicatie willen we graag inhaken op de lopende discussie over publieke waarden en de samenwerking met EdTech partijen.

3. Pilot Startup in Residence (SIR)

SIR is een bewezen methodiek waarmee publieke instellingen op een flexibele manier een innovatiepartnerschap kunnen aangaan met kleinere bedrijven, sociale ondernemingen en startups waarin ze vanuit co-creatie tot nieuwe samenwerkingen komen. In 2022 gaan wij met de werkgroep een pilot opzetten om met SURF en een aantal instellingen te ervaren hoe dit programma kan bijdragen aan het versterken van het innovatieve vermogen van het Nederlandse hoger onderwijs. Hierbij is een groot potentieel pluspunt dat dit traject ook bijdraagt aan een betere afstemming tussen de innovatieagenda's van de instellingen en SURF als het gaat om het toekomstgericht inzetten van EdTech mogelijkheden. SIR gaat via co-creatie en innovatief inkopen de intensievere samenwerking tussen vernieuwende EdTech startups en hoger onderwijs mogelijk maken. Het doel is om deze pilot te gebruiken om vast te stellen over deze aanpak geschikt is voor het hoger onderwijs. Bij de verdere invulling en positionering van SIR voor het hoger onderwijs zoeken we gericht samenwerking met partners uit het EdTech startup ecosysteem, waaronder Dutch EdTech, de Dutch School en het netwerk van Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen. Ons doel is dat deze aanpak, na een succesvolle eerste editie, onderdeel wordt van de dienstverlening van SURF aan de instellingen.

4. Procurement & Compliance

Veel instellingen maken maar beperkt gebruik van de mogelijkheden die er zijn om flexibeler en innovatiegericht in te kopen. Het gaat dan zowel om de inkoopmogelijkheden voor nieuwe, kleine spelers als voor de samenwerking met bestaande partijen. Concreet gaan we in 2022 met de inkoop experts vanuit SURF aan de slag om instellingen en leveranciers mee te nemen in welke mogelijkheden er zijn om hier innovatiever mee om te gaan. We willen onderzoek of een 'light' versie van inkoopvoorwaarden, specifiek voor startups, dit innovatieproces gaat helpen, omdat je daarmee sneller tot een experiment over kunt gaan (hiervoor is binnen SURF een eerdere verkenning geweest). De vraag is alleen of dit niet averechts werkt, omdat een startend bedrijf bij een succesvol experiment vervolgens wel aan alle voorwaarden moet zien te voldoen en dit vaak (nog) niet kan. Hiervoor gaan we binnen

de instellingen én SURF de juiste stakeholders aanhaken. Voor dit onderwerp zullen we ook intensief samenwerken met deelnemers aan de community.

5. Strategie en innovatief vermogen

We willen in 2022 inzetten op het versterken van de strategische positionering en het innovatieve vermogen van hogescholen en universiteiten om tot betere samenwerking te komen met EdTech aanbieders. Daarbij kijken we specifiek naar hoe instellingen zelf meer *futureproof* met technologie bezig kunnen zijn en hoe de organisatie als geheel beter kan gaan acteren op innovatie kansen (mede op basis van het werkpakket Innovatieproces). Instellingen kunnen zo ook meer als kraamkamer dienen voor nieuwe EdTech oplossingen (zie bijv. de SiR aanpak als concrete aanpak hiervoor). Een van de knelpunten hierbij nu is dat de succesvolle implementatie van een nieuwe tool of technologie wordt gezien als een succes van de afdeling onderwijsinnovatie. Maar afdelingen als inkoop en privacy worden nu alleen afgerekend op het voorkomen van fouten of problemen, in plaats van dat ze meeprofiteren van een succesvolle innovatie. Hoe kunnen we komen tot meer strategische innovatie binnen instellingen?

Concreet gaan we in 2022 een aantal brainstormsessies organiseren met strategische vernieuwers binnen en buiten de instellingen. De uitkomsten hiervan presenteren we in november 2022 aan het Koersteam van het Versnellingsplan om gezamenlijk te bepalen welke koers hierop na het Versnellingsplan nodig is om verdere stappen te zetten.

Disseminatie en borging

Het is een van onze doelstellingen dat de beoogde brugfunctie van de werkgroep en community uiteindelijk een duurzaam karakter krijgt, zodat de genomen initiatieven of ontwikkelde aanpak na afloop van het Versnellingsplan geborgd worden in bijvoorbeeld de staande SURF organisatie of via een andere route. Dit geldt in ieder geval voor de pilot van SiR: bij een succesvolle eerste editie zou dit een vast onderdeel van de SURF dienstverlening moeten worden aan de leden. Daarnaast geldt voor het innovatieproces dat het goed is dat het volwassenheidsmodel en de bouwblokken na afloop van het Versnellingsplan worden belegd bij de verantwoordelijke afdeling binnen SURF. Tenslotte is het ons doel dat de EdTech community geborgd wordt in een SIG binnen SURF.

Team

In 2022 bestaat de werkgroep uit de volgende teamleden:

- Jelle Kok: Projectleider
- Nienke Stumpel: Community manager
- Jasmijn Jacobs-Wijn: Liaison SURF
- Pytrik Dijkstra: Projectmedewerker Startup in Residence (vanuit SURF)
- John Walker: Projectonderzoeker Innovatieproces
- Annemijn Henkes: Programma-assistent (per 1 feb 2022)

Voor de uitvoering van de pilot SiR zal het team in 2022 nog verder worden uitgebreid. Daarnaast werken we intensief samen met het kernteam van de community.